

QUESTIO XV.

Quare sanctus Joseph noluit traducere sanctissimam Virginem, sed occultè dimittere?

74. Textus. At Text. n. 19. Joseph autem vir ejus, cum esset justus, & nollet eam traducere, voluit occultè dimittere eam: tom. 1. in Evangel. l. b. 1. cap. 10. quæst. 6. & 7. de hac re multas, & varias rationes dedi, & inter citatas quæst. 7. n. 27. ex magnorum sanctorum Patrum mente, quod Joseph piè præsumens, quod Deipara conceperat Divinum Verbum, voluit declinare, & fugere ab ea: ita Origenes homil. 1. in Matthæum ait: Justus erat Joseph, & illa Virgo immaculata erat; sed ideo eam dimittere volebat, quoniam virtutem mysterii, & sacramentum quoddam magnificum in eadem cognoscebat; cui approximare se indignum existimabat; ergo humilians se ante tantam & ineffabilem rem, quarebat se longe facere. D. Remigius in Math. sic ait. Videbat enim gravidam, quam noverat castam; & qui legerat, egredietur Virgo de radice Jesse, unde novit Mariam duxisse originem, & legerat etiam: Ecce Virgo concipiet, non diffidebat hanc prophetiam in ea esse implendam. D. Basil. D. Bernard. D. Thom. Theophil.

80. Deinde Joseph, ut justus, & sanctus bene sciebat ex scripturis, ac Prophetis illud esse tempus determinatum adventus Messie, aliunde etiam ipso Josepho astante, ab Elisabeth salutata fuit Dei Mater, inde suspicatus Divinæ Incarnationis mysterium peractum esse in Virgine, maxime cum post trimesem animadvertisset turgentem uterum Virginis; ex qualibus documenta moralia deducamus.

75. Primo Joseph bene certus de singulari, ac admirabili pudicitia suæ uxoris, quam castissimam noverat, per se semper ferentem virginem modestiam in otiosibus; ita fortis, & vehementis est ipsa virginitas, ac puritas castitatis, ut nihil contra illam potuerit prævalere, uteri tumor in dies asurgens per minuta tempora ante oculos objectus, nihil potuerit prævalere contra illam, ut ad sinistras opiniones deflecteretur contra illam; eximia virginitas, singularis puritas, ubique semper tuta, & secunda, omnes sibi contrarias opiniones destruit, ac dissipat. Perbellè D. Cyrill. l. 4. Apol. Moral. c. 8. ait. ô saphyrus mirabilis castitatis, omnem fugans, & destruens famam venenosam. Cohæret etiam Tertullianus l. 1. de Pudic. c. 1. & ait. Pudicitia honor corporum... præjudicium omnis bonæ mentis: Bene, & apte Virginitas dicitur honor corporum, siquidem fugat, ac destruit omnem venenosam opinionem? Præclara sanè Mariæ Virginitas, quam omnes ejus actiones mirificè spirabant, quæ sic Joseph mentem occuparunt, ut evidentia tumentis uteri, nullo modo flecti potuerit ut aliquid mali cogitaverit, ut sinistris suspitionibus locus daretur.

76. Secundo, reputabat se Joseph indignum ut cum Virgine Maria prægnante de Verbo Divino, ut suspicabatur, habitaret, illiusque spon-

sum dici, Jesu Christi Patrem reputari; ideo tantorum magnalium inventus est dignus. Destinatur Moyses Legatus à Deo ad Pharaonem; cui ait Moyses: obsecro Domine, mitte, quem missurus es: Exod. 4. n. 15. Chaldaicus legit: obsecro Domine, mitte per manum illius, qui dignus esse mereatur. Ac si dicat Moyses, scio me indignum, utpote meritorum expers, Elige, Domine, meritis ad tantum muneris apicem dignum. Et quia ipse illius se reputabat indignum; inde ad illam magno meritorum apparata sublevatur; qui se reputat indignum, dignus invenitur.

77. Tertio: Joseph præ humiliatè, agnoscens Virginis puritatem, ac sanctitatem, non audebat habitare in eadem domo cum illa, inde ei tanquam per clavem aperitur ad sublimia, & alta penetranda, & ad abditum mysterium Incarnationis absconditum à saculis, notum soli Deo, cognoscendum, & intelligendum, ut ei revelavit Angelus. Noli timere accipere Mariam conjugem tuam, quod in ea natum est, de Spiritu sancto est, pariet filium, & vocabis nomen ejus Jesum, &c.

78. Hinc meus Jesus in ultima cœna, cum traditurus esset Discipulis suum corpus, & sanguinem sub speciebus panis, & vini: facturusque esset admirabilem sermonem, magnis mysteriis, plenum, prius tamen, ut scribit D. Joannes 13. n. 4. Surgit à cœna, & ponit vestimenta sua, & cum accepisset linteam præcinxit se. Deinde mist aquam in pelvim, & cepit lavare pedes discipulorum. Antequam accedat ad tam alta, & profunda mysteria celebrare, prius ad pedes discipulorum sese demittit, & illos incipit lavare. Cur, Domine, lotio ista non prætermittitur; & ad obstrusa mysteria percipienda, non das aliqua documenta, ac præparationem ad illius intellectionem? Divinus magister optime sciebat, quod humilitas maxime disponit mentem, & aperit viam ad suprema mysteria capienda, & inde instruit eos in humilitate, ut remota caligine eis aperta sit via, ut per eam omnia intueantur: & percipiant. D. Bernard. tract. de Gradibus humilitatis, §. Interlucet, sic loquitur: Tradebat discipulis humilitatis formam veritatis Magister, qua in primo gradu veritas eis innotesceret. Primo tradit Dominus humilitatis documenta, ut inde veritas eorum, quæ tractanda, & dicenda erant, innotesceret.

QUESTIO XVI.

Quare Angelus tam reverenter loquitur Joseph aperiens ei totam seriem mysterii.

79. Apparens Angelus ait n. 21. Joseph fili David noli timere accipere Mariam conjugem tuam; quod in ea natum est, de Spiritu sancto est; pariet filium, & vocabis nomen ejus Jesum, & ipse salvum faciet populum suum à peccatis eorum, quod latè per multas quæstiones explicavi tom. 1. in Evangelia, lib. 1. capit. 10. & ibi etiam explicavi per multas rationes quæst. 11. ex D. Thoma, cur cum Angelus venerit ad Mariam Virginem vigilantem, Joseph vero

verò dormienti apparet: quia cum Deipara agebatur de altissimo Incarnationis mysterio, quod animum valde vigilantem requirebat? Cum Joseph verò tractabatur de puritate, ac innocentia Virginis Mariæ, quæ adeo nota erat, tot, ac tantis signis illustrata, ut etiam à dormiente facile posset cognosci, ac videri.

Euthym. Euthymius. Virgini opus erat manifesta visione propter rei, quæ significabatur novitatem. Joseph autem, videns quidem uteri tumorem, cognitam tamen hanc viam Virginis puritatem, ac innocentiam, alio quoque modo faciliore erat crediturus, tanquam qui somnia probe noverat dijudicare, & ideo in somnis Angelum videt.

80. Ad nostram quæstionem. Astat Angelus nostro Patriarchæ. Joseph fili David, &c. ibi D. Hieronymus: Et blandientis affectu ei per somnium Angelus loquitur, ut justitiam silentii comprobaret. Valde profundè loquitur D. Hieronymus, cum nempe Josephus videret intactæ à se Sponsæ uterum in dies magis intumescentem, & mysterii ignarus, variis suspitionibus molestius premebatur, sed tacitus secum ipse suspitionum molestiam coquebat; Tamen Sponsæ dubiè injuriosas cogitationes nemini communicans, sed mutua taciturnitate obfignans. Inde ergo Angelus Josepho apparens, blande illum proprio, ac honorifico appellat nomine, quasi illi blanditur de virtutis præstantia, ut probe, & commendet in Josepho justitiam silentii: in tanta loquendi occasione, & fandi licentia; nisi præcellens virtutis linguæ pruritus inhiberet. Et confirmatur, quia ideo Angelus in somnis admonet Josephum Incarnationem Verbi in Virgineo utero peractam, ut ejus menti dumtaxat inscius sensibus intimaretur, quia suspiciones, quæ in mente Josepholvebantur, sic retinebantur abditæ, & absconditæ, ut illarum externi sensus nullo modo essent participes, & hoc ad Joseph refero, quod de Sanctissima Virgine ait Chrysolog. serm. 4. Quæ divinam pignus sic suo suscepit, & servavit in corpore, ut illud tota corporis externa nescirent: Sic Joseph sinistræ suspiciones, quæ de Sponsa objiciebantur, servabat in mente, ut externa corporis nescirent.

81. Secundo: D. Ambros. ad hæc verba: Joseph cum esset justus, sic ait: Ideo Evangelista, qui Incarnationis incorruptum suscepit probare mysterium, non putavit uberius persequendum Virginis Mariæ testimonium, ne defensor magis Virginis, quam assertor mysterii crederetur. Certè quando justum declaravit Joseph, satis declaravit, quod Sancti Spiritus templum, uterum mysterii, matrem Domini violare non potuit. Inter cætera divina opera, ac mysteria, quæ Deus est operatus, Incarnationis arcanum, primum & excellens, & inter cætera, quæ Deus in pura una creatura exercuit invenitur in sacra Deipara Maria, ut integra virginitate conciperet de Spiritu Sancto. Volens ergo Matthæus in simine sui Evangelii. Qui incarnationis incorruptum suscepit probare mysterium, non putavit uberius persequendum Virginis Mariæ testimonium: Ad tam alta, & suprema mysteria de arcano incarnationis, ac Virginitate Mariæ, non potuit Evangelista aliud uberius testimonium ad majorem probationem, quam auctoritatem Joseph interponere, quia antea suspiciosus fuerat, jam nunc non solum defe-

for, sed etiam assertor egregius fieret, Assertor mysterii. Tam suprema & alta est auctoritas Joseph, tamque veneranda, ut præclarissima, ac excellentissima mysteria bonitatis Divinæ, quæ relucet tum in Incarnatione, tum etiam in integra Virginitate Mariæ; hinc ad Joseph auctoritatem manifestandam Evangelista eum dicit, justum: Cum autem esset justus: & Angelus veneranter alloquitur, filium David appellans, etiam consentiens cum Ambrosio, ait Chrysolog. serm. 145. Ubi de eo ait quod erat ipse Virginis Mariæ assertor, ac si totum ejus negotium foret, Mariæ pudorem tueri, ejusque purissimam Virginitatem asserere: & cum Deipara illibata semper virginitas sit Divinæ Incarnationis singularis nitor, quisquis Marianæ Virginitatis est Assertor, simul & mysterii Incarnationis Assertor.

82. Offer sacer Evangelista non præterit suspiciones Sancti Joseph, nec silentio involvit, ac obignat, sed denotat dicens. Cum esset justus noluit eam traducere, sed voluit occultè dimittere illam: Hoc totum alta Divina Providentia factum, ut inde Marianus pudor authoratissimum caperet suffragium, & aliquantulum sinistris Sponsi suspitionibus, Deiparæ Sponsæ illibata virginitas robustius fundaretur. Sicut incredulitate Thomæ fides Christiana fulcitur, ut præclare profequitur D. Bernard. serm. 2. super Missus est: Ne nos in similem suspitionum laqueum de puritate Virginis incederemus. Sic ait Bernardus. Sed valde prudenter, & piè factum est per contrarium, ut unde metuebatur suspicio, firma sit certitudo. O Altitudo Divinæ Sapientiæ! quæ taliter media ordinat, quæ dum refragari videntur, è diverso ferunt suffragium peridoneum. O quis crederet sinistris piæ mentis suspitionibus uxoriæ pudicitiam sumptuosius fundari? Valde prudenter factum est per contrarium, ut unde metuebatur suspicio, firma sit certitudo. Ex parte Joseph de Uteri tumore suboriebatur suspicio circa uxoris puritatem Astat Angelus dicens; Quod in ea natum est, de Spiritu Sancto est: inde maxime firmatur certitudo Marianæ puritatis, quia de Spiritu Sancto nulla alia poterat concipere, nisi quæ excellentissimè, & maxime pura, & Virgo erat. Hic accommodatè flecto ad Sponsam Joseph, id quod tempestivè dixit Chrysostom. homil. 49. in Genes. cap. 24. Proponens colloquium ejusdem Angeli ad Sponsam Mariam cunctanter ad sensum Incarnationi præbentem. Et ait: Non quæras naturæ modum, & ordinem. Itaque quam ob rem dubitas, eam ob rem crede. Puritas Mariæ manifesta & nota erat, tumens tamen ejus uteris suspiciones Josepho anxias suggestit: inde eam crede summè puram, ac Virginem, quia aliter de Spiritu Sancto non conceperat, quod in ea natum est, de Spiritu Sancto est.

QUESTIO XVII.

Quare Evangelista non suppressit, sed nobis declarat suspiciones Joseph?

83. Cum ergo Josephus ad tam alta & suprema mysteria

Magno silentio ea, quæ in deducuntur retinenda.

Per humilitatem datur via ad cognitionem mysteriorum.

D. Chrysol.

D. Bernard.

D. Bernard.

D. Chrysol.

D. Bernard.

Deus per media quæ videntur contrarias res ordinat. D. Chrysol.

B 4 mysteria

mysteria fuisset à Deo ordinatus, inde conjice, quot donis, bonis, ac benedictionibus cœlestibus fuisset cumulatus. Benedicens Moyses filios Israël, ad Josephum ait. benedictio illius, qui apparuit in rubo, veniat super caput Joseph, & super verticem Nazarai inter fratres suos: Deuter. 33. n. 16. Quod iste Joseph fuerit figura, ac typos nostri sanctissimi Patriarchæ tenet D. Bernardus homil. 2. super Missus est: Benedictio illius, qui apparuit in rubo, est benedictio ipsius Verbi Incarnati, qui ibi figurabatur: nam rubus spinosus, asper, humilis, & vilis significat Christi humanitatem, quam ipse sponie multis ærumnis, laboribusque subiectam suscepit. Ignis vero Divinitatem. Deus noster ignis est: qui humanitatem, ejusque mortalitatem, & infirmitatem non consumpsit. Ita D. Gregorius Magnus lib. 28. Moral. c. 2. Noster D. Cyrillus contra Eu ychem. D. Gregor. Nylsenus Oratione de Christi Nativitate. D. Bernardus serm. in Signum Magnum: Apoc. 12. & ad locum Exod. Theodor. Rupertus, & alii; ac proinde idem valet: Benedictio illius, qui apparuit in rubo veniat super caput Joseph: ac benedictio ipsius Verbi Incarnati sit super nostrum Joseph; sed quid peculiare, ac singulare dicitur de eo, cum hæc benedictio sit omnibus communis? JESUS-CHRISTUS venit in hunc mundum omnes peccatores salvos facere. 1. Timoth. 5. n. 15. Verum est, quod Christus venit in hunc mundum, ut omnes salvos faceret, omnibusque benediceret, ac Divina, & cœlestia dona concederet. At benedictiones Divinæ, cœlestia bona gratiarum, ac virtutum donorum amplitudines inter omnes sunt valde peculiare, ac singulare concessæ Nostro Sancto Patriarchæ; pro quo faciunt sequentia verba: Et super verticem Nazarai inter fratres suos: veniat, scilicet, benedictio illius, qui apparuit in rubo. Nazarus: id est, ac separatus; ut docet Abulensis, Lyranus, Hugo, & alii; dicitur separatus inter fratres suos in donis ac excellentiis, ac suis magnalibus noster Sanctus Patriarcha, nam ipse inter omnes homines dignus habitus est, ut Christi pater reputaretur. ejus esset custos, ac nutritor, simulque cum illo, ac sua Sanctissima matre MARIA in eadem domo cohabitaret, eisque de suo labore alimenta provideret, ministraliaque obsequia exhiberet, ac in Ægyptum solatium, atque semper illius collega, ut loquitur Isidorus Insulanus 2. part. cap. 1. & ait: Joseph patris cœlestis vices gessit... Beatissima Regina mundi conjugis sua collega fuit, atque Angelica majestatis sublimitatem attingit.

Deuter. 33.

D. Gregor. Nylsen. D. Cyril. D. Bernard.

Theodor. Rupertus.

1. Tim. 5. Donacalestia Joseph sunt valde peculiararia inter omnes.

Abulens. Lyran. Hugo.

Isidor. Insulan.

84. Gerlon.

Et magnis gestis Jo- seph colligenda est ejus gloria.

Vaticinium Isaia.

Matth. 1. n. 22 Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur, quod dictum est à Domino per Prophetam dicentem. Num. 23. Ecce Virgo in utero habebit, & pariet filium, & vocabunt nomen ejus Emmanuel: quod est interpretatum, Nobiscum Deus.

VERSIONES.

Perfusus n. 22. Ut impleretur, quod Deus in libro Isaia Prophetæ prænuñtiavit. Burgen. Ut præstaretur, vel perficeretur. Syrus n. 23. Ecce Virgo concipiet, &c. quod est interpretatum. Nobiscum Deus noster. S. Leo. Ecce Virgo accipiet in utero. Vatablus. Ecce Virgo prægnans erit, &c. Quod sic interpretatum est. S. Cyprian. Vocabis nomen ejus Emmanuel. Perfusus. Emmanuel, id est, quod in nobis habitet Deus. Ethiopicus. Et imponent ei nomen, cuius interpretatio est: Quod Deus apud nos.

EXPOSITIO I.

HOC totum factum est: esse verba Angeli cum Joseph loquentis, tenent D. Irenæus lib. 4. cap. 40. D. Chrysostom. Euthym. Theophylact. hoc loco. E contra, & verisimiliter D. Thomas, Leonius, D. Paschal. & multi alii Recentiores tenent verba esse Evangelistæ intendentis admirabilem Christi generationem de qua egerat, Virginisque augustissimum, & inauditum partum confirmare Isaia testimonio. Illud, Ut, non significat causam, sed consecutionem. Non quia prophetatum est, factum est mysterium, sed quia illud futurum erat, ideo prophetatum est.

Ecce Virgo in utero habebit, id est, Virgo concipiet absque ullo Virginitatis detrimento, & vocabunt nomen ejus Emmanuel, & componitur ex duabus propositionibus Hebraicis, & idem valet ac cum nobis Deus, vel nobiscum Deus; & est phrasia Hebraica, ubi nomen pro re sumitur, & sensus est, revera? Verus Emmanuel erit, quia nobiscum Deus, verus Deus, & homo, non ut olim per gratiam cum Judæis, sed insuper per veram, ac realem personam, ac essentiam suam. Quia Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. Joan. 1. n. 14.

85. D. Irenæus. D. Chryf. Euthym. Theophyl. D. Thom. Leonius. D. Paschal.

Phrasis. Hebraica.

Joan. 1.

QUÆSTIO XVIII.

Quare dicitur de Christo, quod vocabitur nomen ejus Emmanuel, cum in toto Evangelio sic vocatum non legamus?

87. Isai. 7.

HOC Oraculum, quod refert Evangelista desumptum est ex Isai. 7. n. 14. Ecce Virgo concipiet, & pariet filium, & vocabitur nomen ejus Emmanuel. Et tamen hoc adimpletum esse in Christo Domino, concepto in utero Virginis, disertis verbis testatur noster Evangelista in præfati. Si autem nomen, quo Christus D. insignitus fuit inquiramus, facile invenitur ejus proprium nomen esse, JESUM, apud D. Lucam cap. 1. n. 31. Ecce concipies in utero, & paries filium, & vocabis nomen ejus Jesum: sic & ad Joseph Angelus Matth. 1. num. 21. Pariet autem filium, & vocabis nomen ejus Jesum: & idem nomen inditum fuisse Christo in Circumcisione testatur Luc. 2. n. 21. & vocatum est nomen ejus Iesus, quod vocatum est ab Angelo, priusquam in utero conciperetur. Et in sublimi crucis vexillo affixum est: Iesus Nazarenus Rex Judæorum: Joan. 19. n. 19. & hoc fuit præclarissimum nostri Salvatoris nomen: Quomodo ergo dicitur à Propheta, ac Evangelista quod vocabitur nomen ejus Emmanuel?

Luc. 1.

Matth. 1.

Luc. 2.

Joan. 19. Difficultas quas- tionis.

86. D. Justin. Tertullian. Lactantius. D. Chryf. Euthym. Theophyl. D. Paschal. D. Thom. Ab. mag. Lyran. Abulens. Beauzan.

D. Chryf.

D. August.

89. Nomina Christi multa. Isai. 9.

Isai. 8.

Coloss. 2.

Communis est Patrum sententia, quam docent D. Justin. ad Orthodoxos q. 13. Tertullian. lib. 3. contra Marcion. Lactantius lib. 4. de Vera Sapient. cap. 12. & in præfati D. Chrysostomus, Euthymius, Theophylactus, D. Paschal. D. Thomas. Albertus Magnus, Lyranus, Abulensis, noster Beauzames, & ut Tertullianus libro contra Judæos, Emmanuel, & Iesus, idem est nomen non sono, sed sensu: Emmanuel, id est nobiscum Deus: Iesus verò, id est, Salvator; & est sensus: Erit nobiscum Deus Salvator. Nec alius poterat esse noster Salvator, nisi Deus; & est Hebraismus, in quo sæpe nomen ponitur pro re; quia ipso adventente in mundo, Nobiscum est Deus. D. Chrysostomus in præfati ait: Mos Scriptura est, eventus verum ponere nominum loco: quid enim aliud est, vocabitur nomen ejus Emmanuel, nisi videbunt oculi mortalium Deum inter homines versantem. D. August. serm. 4. de Nativitate ait: Salvator noster ab effectu rerum hoc nomen accepit, ut vocaretur, Nobiscum Deus. Majestas, ac dignitas Christi est supereminens, & infinita, inde variis nominibus explicatur, ac demonstratur, Isai. 9. n. 6. Et vocabitur nomen ejus admirabilis, consiliarius, Deus fortis, Pater futuri sæculi, Princeps pacis: est Metonymia, & his explicantur Magnalia, quæ in Christo D. relucet, ac resplendent. Similiter idem Propheta de eodem Christo D. ait: Vocabitur nomen ejus: Accelera spolia detrabere, festina prædare. Et duplicato verbo ait: Accelera, festina; quia Christus D. futurus erat celerissimus prædator, & citissimè nos, qui eramus spolia, & præda diaboli, ab ejus potestate liberavit, & sibi detraxit, orbemque ad se convertit, ac adduxit, juxta illud Apostol. 2. Coloss. n. 15.

expolians principatus, traduxit confidenter. Sic & dicitur de Ecclesia, Isai. 6. n. 4. Non vocaberis Isai. 6. ultra derelicta, sed vocaberis voluntas mea in ea, Non enim hoc nomine Ecclesia veluti proprio est appellata, sed quia voluntas, ac benevolentia Dei in illa ostenditur.

Multa & varia sunt Dei nomina, quæ veluti recapitulatur in hoc nomine Emmanuel, id est Nobiscum Deus. Appellatur Deus: Iehovab, Adonai, Elobim, El: Nomen, Iehovab: Emmanuel dicit Dei essentiam, quatenus est primum & immensum ens, à quo omnia entia suum participant esse. Adonai, significat Deum, prout est omnium Dominus supremus, Elobim, dicit Deum providentem, prout est omnium gubernator iudex, ac vindex. El, denotat Dei omnipotentiam, & infinitum robur. Emmanuel, seu Christus Dominus est, Iehovab quia sicut dat esse in naturalibus, ita dat esse in spiritualibus gratiæ, & sanctificationis. Adonai: quia data est ei suprema omnium potestas: Elobim, quia ipse est constitutus iudex omnium vivorum, ac mortuorum: El, dicit Dei robur, & omnipotentiam, quia Deus totam suam omnipotentiam, ac robur ostendit in Christo, ac ejus incarnatione: Fecit potentiam in brachio suo.

Quæ omnia Dei nomina sub nomine Iesu continentur. D. Bernardus serm. 15. in Cantica ait: Omnia nomina Dei, aut pietatis gratiam, aut potentiam majestatis sonant. Nomen pietatis est Emmanuel, nomen pietatis est Iesus. Rursus Propheta inquit: Vocabitur nomen ejus Admirabilis, Consiliarius, Deus fortis, Pater futuri sæculi, Princeps pacis. Primum, tertium, quartum majestatem sonant, reliqua pietatem. Profecto majestatis, ac potentia nomen in id, quod est pietatis, & gratia quodammodo transfunditur ipsamque effunditur abunde per Iesum Christum Salvatorem nostrum. Et post pauca subdit: O nomen benedictum! Oleum usquequoque effusum. Quousque? de celo in Iudæam; deinde in omnem terram excurrit, & de toto orbe clamas Ecclesia: oleum effusum nomen tuum: Effusum planè, quod non solum cælum, terraque profudit, sed aspergit, & inferos adiit. Ut in nomine Iesu omne genua flectatur cœlestium, terrestrium, & inferorum, & omnis lingua confiteatur, & dicat: Oleum effusum nomen tuum.

Perpende verba Sancti Doctoris: Profecto majestatis, ac potentia nomen in id, quod est pietatis. & gratia quodammodo transfunditur, si omnia Dei nomina, quæ potentiam indicant, in hoc Iesu nomine continentur, ac recapitulantur. Inde super omnia Dei nomina est maximè venerabile, ut notat Abulensis ad c. 13. Numer. q. 7. ait: Ecclesie communis ac laudabilis consuetudo magis honorat istud nomen, Iesus, quam nomen Deus, Unde audio nomine Iesu, devoti fideles, aut capite inclinanti, aut genuflectunt; quod non faciunt auditio nomine Deus.

Et unde tantus honor, ac reverentia Sanctissimo Iesu nomini? Alia Dei nomina, ut dicit D. Bernardus proximè citatus, dicunt Dei celsitudinem, majestatem, ac potentiam: ac Sanctissimum Iesus nomen dicit ejus meritum, ac infinitam charitatem, qua nos redemit, ac liberavit à potestate dæmonis; & quæ ex meritis sunt, semper maximè affectum alliciunt.

90. Nomina Dei sub nomine Iehovab, Adonai, Elobim, El: Nomen, Iehovab: Emmanuel dicit Dei essentiam, quatenus est primum & immensum ens, à quo omnia entia suum participant esse.

91. Sub nomine IESU omnia Dei nomina continentur.

92. Iesus nomen maxime venerabile

93.